

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มุ่งตรวจสอบระดับการแข่งขันหรืออำนาจเหนือตลาดในการส่งออกข้าวของไทยโดยการประมาณค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์คงเหลือต่อข้าวส่งออกของไทยโดยประเทศคู่ค้าที่สำคัญได้แก่ จีน อินโดนีเซีย สหรัฐอเมริกา และแอฟริกาใต้ โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 4 กรณีตามประเภทข้าวส่งออก ได้แก่ กรณีข้าวส่งออกรวมทุกชนิด กรณีข้าวหอมมะลิ กรณีข้าวเหนียว และกรณีข้าวหนึ่ง ผลการศึกษาสำหรับกรณีข้าวรวมทุกชนิดแสดงให้เห็นว่าประเทศไทยไม่มีอำนาจเหนือตลาดในการกำหนดราคาส่งออกข้าวในตลาดทั้ง 4 แหล่งดังกล่าว เนื่องจากประเทศไทยต้องเผชิญกับการแข่งขันอย่างรุนแรงจากข้าวส่งออกของเวียดนามและอินเดียซึ่งสามารถทดแทนกับข้าวของไทยได้ดี และเมื่อมีการแยกประเภทข้าวส่งออกก็พบว่าประเทศไทยไม่มีอำนาจเหนือตลาดในการส่งออกข้าวหอมมะลิแต่อย่างใด อย่างไรก็ตามผลการศึกษาบ่งชี้ว่าประเทศไทยมีอำนาจเหนือตลาดในการส่งออกข้าวเหนียวไปยังจีนและอินโดนีเซีย และสำหรับกรณีสุดท้ายพบว่าประเทศไทยมีอำนาจเหนือตลาดอย่างมีนัยสำคัญในการส่งออกข้าวหนึ่งไปยังแอฟริกาใต้

Abstract

The main objective of this study is to measure the degree of competition or market power of Thailand over its major rice export markets. The elasticities of residual demands for Thai rice by its important export destinations including China, Indonesia, USA and South Africa, are estimated and used as indicators of degree of competition or market power in each respective market. Moreover, due to product differentiation, Thai rice export is classified into 4 categories consisting of aggregate white rice, Hommali rice, glutinous rice and parboiled rice. In the case of aggregate rice export, the results reveal that the country does not have market power to influence export prices in those 4 markets. Instead, Thailand faces fierce competition from other rice exporting countries, Vietnam and India, whose rice appears to be very close substitutes. Likewise, in the case of Hommali rice export, Thailand does not possess market power at all. However, the results indicate that Thailand has some market power over glutinous rice export to China and Indonesia. Lastly, Thailand appears to have significant market power over parboiled rice export to South Africa.